

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3252/2022. (V. 18.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Dr. Mester Csaba Ügyvédi Iroda által képviselt indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítélete ellen – a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.21.323/2018/6/II. számú ítéletére, valamint a Fővárosi Törvényszék 15.P.23.499/2017/26. számú ítéletére is kiterjedően – terjesztette elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt 2021. április 17-én, a Fővárosi Törvényszék útján az Alkotmánybírósághoz. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény II. cikkével, VI. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 28. cikkével tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszból és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy (személyiségi jog megsértése) tárgya egy az indítványozó (az alapügyben alperes) által a lakásában másról – az alapügy felpereséről –, az érintett tudomása nélkül készített videófelvétel, és annak egy folyamatban lévő peres eljárásban történt becsatolása miatti jogvita volt. Az indítványozó és korábbi házastársa között házassági bontóper volt folyamatban, amelyben a korábbi házastársat a felperes képviselte ügyvédként. Az indítványozó és korábbi házastársa közös lakóhelyeül a házastársi életközösségük megszakadásáig egy budapesti ingatlan szolgált, amely az ingatlan-nyilvántartás szerint az indítványozó tulajdonában állt. 2016. július 7-én ebbe az ingatlanba lépett be a volt házastárs és a felperes, és ott a folyamatban lévő perrel megbeszélést folytattak. Később az indítványozó is megérkezett az ingatlanba, és ott a felperessel szóváltásba került, őt az ingatlan elhagyására szólította fel. A felperes a szóváltás során – egyebek mellett – azt mondta az indítványozónak, hogy „73 éves ember vagyok, ha én nem ennyi idős lennék, én úgy megverném magát, hogy csak izé, nagyon!” Ezalatt az ingatlanban kép- és hangfelvételt rögzítő eszköz működött, amely a történekről felvételt készített. 2017. július 21-én az indítványozó a házassági bontóperben elfogultsági kifogást terjesztett elő az eljáró bíróval szemben, amelyhez csatolta a 2016. július 7-én készített videófelvételt.
- [3] A felperes – jelen alapügyben – módosított keresetben kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a videófelvétel készítésével, majd annak tárolásával és a perben történt becsatolásával az indítványozó megsértette az ő magántitok védelméhez, képmás- és hangfelvételhez, valamint személyes adatai védelméhez fűződő jogait. Kérte a bíróságtól, hogy kötelezze az indítványozót a videófelvétel kiadására, azok megsemmisítésére, tiltsa el a további jogsértéstől és kötelezze 500 000 Ft sérelemdíj megfizetésére. Az indítványozó a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy az ingatlan, ahol a videófelvétel készült, az ő tulajdonában áll, a kihelyezett kamerák láthatóak voltak, a videófelvétel becsatolása pedig nem volt visszaélészerű, az a kizárási kérelem megalapozásához volt szükséges. Viszontkeresetében az indítványozó azt is kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a felperes az idézett mondatával megsértette az emberi méltóságát, továbbá a jóhírnevét is megsértette azzal, hogy őt a házassági bontóperben benyújtott beadványaiban „valótlanul illegális eljárással, valamint vásárolt szakértőkkel hozta összefüggésbe”. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest 1 millió Ft és késedelmi kamatai megfizetésére. A felperes a viszontkereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy amikor a sérelmezett kijelentést tette, vele szemben az indítványozó támadólag lépett fel, illetve, hogy a szöveggörnyezet alapján megállapítható, hogy ténylegesen ő nem készült fizikai erőszakra az indítványozóval szemben, és a beadványai-ban sem sértette meg a jóhírnevét.

- [4] 2.1. A Fővárosi Törvényszék a 2018. október 29-én kelt 15.P.23.499/2017/26. számú ítéletében megállapította, hogy az indítványozó a videófelvétel házassági bontóperben történt becsatolásával megsértette a felperes képmáshoz és hangfelvételhez, valamint személyes adatok védelméhez való jogát. Kötelezte az indítványozót a videófelvétel megsemmisítésére, és 100 000 Ft-nak a felperes részére történő megfizetésére.
- [5] Az ítélet indokolása szerint a felperes jogszerűen tartózkodott az indítványozó és volt házastársa lakásában, azonban „a jelenkor technikai jellegzetességei folytán azzal is számolnia kell, hogy róla az ingatlanon belül kép és hangfelvétel készül, függetlenül attól, hogy [...] ezen kép- és hangfelvételt rögzítő eszközök működése a belépő számára felismerhető-e vagy sem. A bíróság hangsúlyozza, hogy maga a felperes sem hivatkozott arra, hogy az Ingatlanba történő belépést megelőzően esetlegesen kép- és hangrögzítő készülékek meglétéről információkat beszerzett volna, a belépését ezen eszközök lététől tette volna függővé.” A bíróság szerint az ingatlanba történt belépés a kép- és hangfelvétel készítéséhez való hozzájárulásnak tekinthető, ezért a kép- és hangfelvétel készítése nem minősült jogszerűtlennek. Ugyanezen okból megadottnak tekintette a bíróság a felperes hozzájárulását a videófelvétel tárolásához is. A felperes magántitka megsértése kapcsán – amelybe beletartozik az ügyvédi titok is – a bíróság szintén úgy vélekedett, hogy annak bizalmasságát a felperes maga oldotta fel, ezért ez a jog sem sérült.
- [6] Azzal azonban, hogy az indítványozó a videófelvételt annak elkészülte után egy évvel csatolta a házassági bontóperben az eljáró bíró kizárására vonatkozó indítványa alátámasztására, az indítványozó megsértette a felperes képmáshoz és hangfelvételhez, valamint személyes adatok védelméhez való jogát. A kialakult bírósági gyakorlat szerint ugyanis akkor nem minősül visszaélészerűnek a videófelvétel felhasználása, ha azzal más egyéb módon nem igazolható tény, körülmény, ismeretet kívánnak bizonyítani, úgy, hogy ezt a közérdek sérelme nélkül, különösen méltányolható magánérdek védelmében teszik. A kizárási indítványban az indítványozó kézbesítési anomáliákra hivatkozott, amelyek alátámasztására a videófelvétel egyértelműen nem volt alkalmas, a határozatokról való tudomásszerzési időpontok pedig az akta áttekintésével egyszerűen megállapíthatók. A bíróság ezért a jogsértés megállapítása mellett kötelezte az indítványozót a videófelvétel megsemmisítésére és sérelemdíj fizetésére.
- [7] Az indítványozó viszontkeresete kapcsán a bíróság utalt rá, hogy az elhangzott felperesi közlés vonatkozásában alkalmazandó a PK 12. számú állásfoglalás, amelynek értelmében a sérelmezett közléseket nem formális megjelenésük, hanem valós tartalmuk szerint kell megítélni. A jogsértés megállapításához szükséges, hogy az indítványozót tényleges sérelem érje, a felperesi közlés az adott helyzetben komolyan vehető legyen, az indítványozó személyiségének szabad érvényesítését ténylegesen befolyásolja. „A felperes és [az indítványozó] között egy generációnyi életkor különbség van, a sérelmezett közlést megelőzően maga a felperes is utalt az idősebb életkorára. A közlés [indítványozóra] gyakorolt hatása körében a bíróság hivatkozik arra, hogy [...] tanú is úgy nyilatkozott, hogy az eseményt követően [az indítványozó], valamint a tanú ténylegesen nem vette komolyan a felperesi közlésben foglaltak realitását.” Ezért a bíróság szerint a sérelmezett közlés ugyan nem megengedett az általánosan elfogadott társadalmi normák szerint, de a személyiségi jog megsértéséhez szükséges szintet nem éri el. Az indítványozó által kifogásolt tartalmú felperesi beadványok vonatkozásában a bíróság kifejtette, hogy azok nem az indítványozó által nekik tulajdonított jelentéstartalommal bírnak, az indítványozót nem bűncselekményekkel kapcsolják össze. Azokban a felperes azon álláspontjának adott hangot, hogy a magánszakértői felkérések az indítványozó költségére történtek, és az ilyen bizonyítékok felhasználása a bírósági eljárás lefolytatását akadályozzák. „A felperes ezen véleménye pedig nem lépi át a peres eljárásokban amúgy is fokozottabban érvényesülő véleménynyilvánítás szabadságát, így a bíróság az alperes viszontkeresetét elutasította.”
- [8] 2.2. Az elsőfokú ítélettel szemben az indítványozó és a felperes is fellebbeztek. A Fővárosi Ítéltábla a 2019. március 21-én kelt, 2.Pf.21.323/2018/6/II. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az indítványozó azzal is megsértette a felperes képmáshoz és hangfelvételhez, valamint a személyes adatok védelméhez való jogát, hogy a videófelvételt elkészítette. Továbbá megsértette a felperes személyes adatok védelméhez való jogát a videófelvétel tárolásával is. Az indítványozót a bíróság eltiltotta a további jogsértéstől.
- [9] Az indokolásban foglaltak szerint a Fővárosi Ítéltábla nem teljes mértékben értett egyet az elsőfokú bíróság tényállásból levont jogi következtetéseivel, és úgy vélte, hogy az indítványozó nem tett eleget a bizonyítási kötelezettségének abban a tekintetben, hogy a videófelvétel elkészítéséhez az érintett beleegyezését beszerezte, és a magatartása nem volt visszaélészerű. A felperes hozzájárulásának a beszerzése nem volt mellőzhető, mert a kérdéses videófelvétel nem a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.)

2:48. § (2) bekezdése szerinti tömegfelvétel volt, és nem is nyilvános közéleti szereplésről készült. A hozzájárulás ugyan megadható ráutaló magatartással is, de ilyen esetben is szükséges, hogy az érintett megfelelő tájékoztatás alapján, annak az ismeretében adhassa meg a hozzájárulását, hogy a felvételkészítés milyen célból történik. A jelen ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékokból az derült ki, hogy a felperesnek nem volt tudomása arról, hogy az ügyfele által jogszerűen használt lakásban róla kép- és hangfelvétel készül. A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet azzal, hogy a jelenkori modern technika adta lehetőségek mellett mindenkinek számolnia kell azzal, hogy ilyen esetben róla felvétel készülhet, ezért a hozzájárulás pusztán a lakásba történt belépéssel megadottnak volna tekinthető. „Erre a kiindulási alapra helyezkedve ugyanis – a jogi szabályozással ellentétesen – lehetőség nyílna arra, hogy bárkiről – az erre történő figyelmeztetése nélkül – jogszerűen kép- és hangfelvétel készülhessen. Ezzel szemben a jogi szabályozás kifejezetten szigorú annak előírása során, hogy milyen módon kell tájékoztatást adni a felvételkészítésről és az azzal kapcsolatos adatvédelmi szabályokról.” Abban osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az sem tette jogszerűvé a videófelvétel készítését, hogy az jogsértés bizonyítására szolgált volna; az indítványozó ugyanis egy évvel később csatolta a házassági bontóperben a videófelvételt egy olyan elfogultsági kifogáshoz, amelynek az alátámasztására az nyilvánvalóan egyébként sem volt alkalmas vagy releváns. Az Ítéltábla mind a videófelvétel elkészítését, mind annak tárolását jogsértőnek mondta ki.

- [10] Az indítványozó viszontkeresete elutasítása tekintetében a Fővárosi Ítéltábla mindenben osztotta az elsőfokú bíróság által leírtakat. Ezek szerint helyesen és okszerűen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a felperesi kijelentés az adott helyzetben nem volt komolyan vehető, az alperes személyiségének szabad érvényesítését ténylegesen nem befolyásolta, az a személyiségi jogsértés megállapításához szükséges szintet nem érte el. A felperes a kifogásolt bírósági beadványaiban pedig jogi képviselőként a véleményét fejtette ki az indítványozó „pertaktikájával” kapcsolatban, kritizálva azt, hogy az indítványozó megkettőzi az eljárást, annak lefolyását akadályozza. Ezekkel a felperes a szabad véleménynyilvánítás kereteit nem lépte át.
- [11] 2.3. A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amely a 2020. december 2-án kelt, Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [12] Az ítélet indokolása a Ptk. és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) vonatkozó szabályait idézve kimondta, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az indítványozó a felperes hozzájárulása nélkül, jogosulatlanul készített kép- és hangfelvételt. Ez alól az indítványozót az sem mentesíti, hogy nem tudott arról, hogy a felperes az ingatlanba be fog menni, ezért előzetesen őt nem tudta tájékoztatni a felvétel készüléséről, mert ennek tényét az ingatlanban való személyes találkozáskor is a tudomására hozhatta volna. Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a felperes a lakásban fényképfelvételeket készített, ami az ő magánlakáshoz és magántitok védelméhez fűződő személyiségi jogait sértette – ezt azonban nem tette a per tárgyává, így alaptalanul érvelt azzal, hogy az eljáró bíróságoknak ütköző személyiségi jogokat kellett volna mérlegelnie. Az indítványozó azon érvelése, hogy a videófelvételt az általa megjelölt jogsértések bizonyítására kívánta felhasználni, ellentmondásban áll a felülvizsgálati kérelemben tett azon előadásával, hogy célzottan nem készített felvételt a felperesről, mert az ingatlanban felszerelt automatikus rendszer vagyoni- és személyvédelmi célt szolgál. A Kúria osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, mely szerint a videófelvétel az indítványozó által előterjesztett elfogultsági kifogás alátámasztására egyértelműen nem volt alkalmas. A jogerős ítélet jogszerűen állapította meg az indítványozó által elkövetett személyiségi jogsértést.
- [13] Ugyancsak jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet az indítványozó viszontkeresetét. A felperes kijelentése feszültséget keltő és sértő volt ugyan, de az adott helyzetben – a másodfokú bíróság helyes értékelése szerint – nem volt komolyan vehető. „Tévesen érvelt az [indítványozó] azzal, hogy a jogsértés megállapítását a felperes életkora és esetleges egészségi állapota zárta ki. Ténylegesen annak volt jelentősége, hogy az adott szituációkban indulatból elhangzott közlés, még ha a köznyelvi használatban sértő tartalommal is bír, az objektív külső mérce szerint nem alkalmas az emberi méltóság és ezen keresztül a személyiségi jog megsértésének megállapítására. A felperes az [indítványozó] által sérelmezett magatartásával az [indítványozót] emberi mivoltában nem alázta meg, ezért a jogerős ítélet a jogsértés megállapításának mellőzésével a Ptk. 2:42. § (2) bekezdését nem sértette meg.” A jogerős ítélet azt is jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes a kifogásolt perbeli közléseiben a jogi álláspontját fogalmazta meg az indítványozó házassági bontóperben tanúsított magatartásáról. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog kiemelt fontosságú alkotmányos alapjog, amely az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vélemény kifejtésének lehetőségét védi, függetlenül annak érték- vagy

valóságtartalmától. Erre figyelemmel az indítványozó jóhírnévhez fűződő joga megsértését a felperes bírósági beadványokban kifejtett véleménye nem alapozza meg.

- [14] 3. Az indítványozó a Kúria ítélete ellen – az alsóbb fokú ítéletekre is kiterjedően – alkotmányjogi panaszt nyújtott be, kérve annak megsemmisítését. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseiként a II. cikket, a VI. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését jelölte meg. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban ismertette a tényállást és a pertörténetet; vitatva, hogy a videófelvétel becsatolása az elfogultsági kifogáshoz visszaélészerű lett volna, és hangsúlyozva, hogy ő „a kizárólagos tulajdonában álló ingatlanában a méltányolható magánérdeke védelme érdekében működtet automatikus kép- és hangfelvevő rendszert”. A videófelvétel tárolása és továbbítása jogszerűségét illetően hivatkozott az Infotv. – korábban hatályos – 6. § (5) bekezdés *b)* pontjára, amely véleménye szerint biztosította a jogalapot a felperes felvett személyes adatai kezeléséhez.
- [15] Az indítványozó szerint a felperes azzal, hogy a kifogásolt kijelentést tette – „73 éves ember vagyok, ha én nem ennyi idős lennék, én úgy megverném magát, hogy csak izé, nagyon!” –, megsértette az ő emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Sérelmezte továbbá azt is, hogy a felperes az említett bírósági beadványaiban – a fent írtak szerint – azt állította róla, hogy ő illegális eljárást folytat a bírósági eljárás mellett, amelyben nem érvényesülnek a rendes bíróságra vonatkozó jogszabályok, és amely eljárásban szakértőket vásárol. Ezt a jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének tartja.
- [16] Az alkotmányjogi panasz a keresetnek helyt adó és a viszontkeresetet elutasító ítéleteket súlyosan jogszabálysértőnek minősítette, és részletesen felsorolta a Ptk., az Infotv. és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) sérülni vélt rendelkezéseit. Az indítványozó, megismételve a felülvizsgálati kérelme tartalmát, terjedelmesen érvelt amellett, hogy a másodfokú bíróság (*sic!*) támadott ítélete jogszabálysértő, jogértelmezése téves. Megismételte azt a Kúria által a vizsgálatból kizárt – mert az indítványozó által a per tárgyává nem tett – felvetést is, hogy a felperes a lakásban fényképfelvételeket készített, ami az ő magánlakáshoz és magántitok védelméhez fűződő személyiségi jogait sértette. Megismételte továbbá azt is, hogy a kamerarendszert az ingatlanban személy- és vagyonvédelmi célból üzemelteti, a videófelvételt jogsértés tényének igazolására használta fel, és hogy a felperes hozzájárulását a videófelvétel elkészítéséhez az ingatlanba történt belépéssel megadottnak kell tekinteni. Az indítványozó nem értett egyet az első- és másodfokú döntések azon megállapításával, hogy az általa előterjesztett elfogultsági kifogásban hivatkozott szabálytalanság alátámasztására a videófelvétel egyértelműen alkalmatlan lett volna. Ez szerinte az előterjesztett bizonyíték újraértékelését jelentette. Továbbra is kifogásolta az indítványozó, hogy a másodfokú bíróság nem ítélte az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát sértőnek a felperes részéről elhangzott közlést. Kritizálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság helytelenül alkalmazta a PK 12. számú állásfoglalást, amikor úgy foglalt állást, hogy a felperes által jogi képviselőként a házassági bontóperben előterjesztett beadványaiban tett állításai beletartoznak a véleménynyilvánítás szabadságába. Ezt követően az indítványozó idézte az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, illetve a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, az 1/2015. (I. 16.) AB határozat, valamint a 7/2014. (III. 7.) AB határozat egyes emberi méltósághoz való joggal és véleménynyilvánítási szabadsággal kapcsolatos megállapításait. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére, 28. cikkére és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatos alkotmánybírói döntésekre hivatkozva azt is állította az indítványozó, hogy az ügyben eljáró bíróságok az általuk felhívott törvényhelyeket nem a rendeltetésüknek megfelelően és objektíven alkalmazták, hanem a saját szubjektív mércéjükre figyelemmel jártak el.
- [17] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntenet kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [18] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [19] 5. Az indítványozó – a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítélete átvételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtotta be

az alkotmányjogi panaszt. A jogi képviselő a meghatalmazást (hiánypótlást követően) csatolta. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozó jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban alperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését –, továbbá a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.

- [20] 6. Megállapítható volt, hogy az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget.
- [21] 6.1. Megfelel az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem alábbi kritériumainak: a) tartalmazza a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [a II. cikk, a VI. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán azt, hogy a bíróságok rendeltetésellenes és szubjektív jogértelmezése ezen felhívott alapjogokat sértette]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (a Kúria Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [III. cikk, VI. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés, 28. cikk]; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.
- [22] 6.2. Nem felel meg azonban az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti kritériumnak, amely szerint a kérelemnek egyértelműen meg kell jelölnie az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [23] Egyrészt azért nem felel meg az alkotmányjogi panasz ennek a befogadási feltételnek, mert az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit (illetve néhány a témát érintő alkotmánybírói határozatot) az indítványozó mindössze beidézte az indítványa végén, de a megemlékezésükön – és a bíróságok jogértelmezésének kritikáján – kívül azokat nem hozta összefüggésbe a támadott bírói ítélettel, nem fejtette ki, hogy e jogainak sérelmét mi okozza – vagyis az Alkotmánybíróság által vizsgálható, konkrét, alkotmányjogilag releváns indokolást nem adott elő [hasonlóan: 3183/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [23]; 3556/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [24]].
- [24] Másrészt azért sem felel meg az alkotmányjogi panasz ennek a befogadási feltételnek, mert az indítványozó az indítványban felhozott kritikáit kifejezetten és nevesítve az elsőfokú, illetve a másodfokú bírói döntésre vetítve fogalmazta meg, és nem a Kúria ítéletével összefüggésben. Azonban az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.177/2019/4. számú ítélete átvételének időpontjához képest nyújtott be az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Ítéletábrta jogerős ítélete ellen határidőn belül nem terjesztett elő indítványt; ezért a jelen eljárásban az Alkotmánybíróságnak a kifejezetten csak az alsóbb fokú bírói döntésekkel szemben megfogalmazott törvényességi és jogértelmezési kifogásokat nincs lehetősége vizsgálni [hasonlóan: 3086/2021. (III. 4.) AB végzés, Indokolás [15]]. Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a Kúriának címzett, anyagi vagy eljárásjogi szabályok megsértésére hivatkozó felülvizsgálati kérelem változatlan tartalommal történő benyújtása az Alkotmánybírósághoz jellemzően érdemi vizsgálat nélküli visszautasításra vezet, mert – a felülvizsgálati eljárás és az alkotmányjogi panasz-eljárás különbözőségéből adódóan – az ilyen tartalmú indítvány (vagy indítványi elem) alkotmányjogi panaszként tipikusan nem felel meg a befogadás Abtv.-ben írt formai és tartalmi követelményeinek, illetve a határozott kérelem kritériumainak.
- [25] Az indítványozó a fent írtak szerint az alsóbb fokú bírói döntéseknek is csak tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját adja, és az Alaptörvény felsorolt, sérülni vélt rendelkezéseire, valamint az általa hivatkozott alkotmánybírói határozathoz nem kapcsol relevánsnak tekinthető és érdemi vizsgálatra alkalmas alkotmányjogi érvelést. Az Alkotmánybíróság már több esetben hangsúlyozta: „Nem felel meg az alkotmányjogi panaszszal szemben támasztott formai követelménynek a beadvány, ha az a támadott bírói döntéssel lezárt eljárások leírását és pusztán a törvényességi szempontú kritikáját, valamint az indítványozó szerint az Alaptörvény ezáltal sérülni vélt szabályai idézését tartalmazza, azok tényleges összekapcsolása nélkül.” [3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [13]; 3187/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3198/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [9]; 3078/2018. (II. 26.) AB végzés, Indokolás [18]]
- [26] Az indítványozó alkotmányjogi panaszja elsősorban arra irányult, hogy az eljáró bíróság téves jogértelmezését sérelmezve elérje, hogy a számára kedvezőtlen döntést változtassa meg az Alkotmánybíróság. Az Alkotmány-

bíróság már több ízben megállapította, hogy a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi – vélt vagy valós – jogsérelem orvoslása eszközének. Az Alkotmánybíróságnak kizárólag arra van hatásköre, hogy az alapjogi sérelmet orvosolja. Az Alkotmánybíróság szerepe nem abban áll, hogy a rendes bíróságok minden vélt vagy valós tévedését korrigálja, ezzel ugyanis – az Alkotmánybíróság megfogalmazásában – „a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe” lépne és hagyományos jogorvoslati fórumként járna el” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}. Az Alkotmánybíróság „a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. A bíróságok eljárásában eldöntendő jogértelmezési, illetve ténykérdések felülmérlegelésére ezáltal tehát az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre, tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket {3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]; 3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [13]; 3241/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [16]}.

[27] 7. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére is. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság emlékeztet, hogy ez a cikk nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a tevékenységükre irányulóan elvárásokat. Az abban foglaltak tehát egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjogsérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3121/2015. (VII. 9.) AB határozat, Indokolás [89]; 3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3317/2017. (XI. 30.) AB végzés, Indokolás [20]; 3039/2019. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [11]}.

[28] 8. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában és 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján.

Budapest, 2022. május 3.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1617/2021.

